

Notes Bibliogràfiques

Las Xylocopa (HYMEN. APIDAE) en las Colecciones de Madrid. José M.ª DUSMET y ALONSO. Junta para la Ampliación de Estudios e Investigaciones Científicas. Trabajos del Museo Nacional de Ciencias Naturales. Serie Zoológica, n.º 49, p. 1-58. Madrid. (Publicado en 1 de junio de 1924).—Com l'autor manifesta en la introducció, aquest treball fou motivat en observar les *Xylocopa* exòtiques existents en el Museu Nacional de Ciències Naturals en ocupar-se d'un altre treball que publicà recentment sobre *Xylocopa* i *Ceratina* de Espanya (Memorias Real Soc. Esp. Historia Nat., tomo XI-Mem. 7.ª, Madrid, 1923). Es descriuen 94 espècies de les quals n'hi ha 15 de noves. Una d'aquestes és *Xyl. (Koptorthosoma) codinai*, n. sp., una ♀ de Camarones (Conradt), 1898-99 (Museu de Madrid), que l'autor gentilmente m'ha dedicat. Les espècies estudiades son d'Europa i Asia paleàrtica, d'Àfrica amb *X. amedei* Lep., una ♀ de Xauen (Maròc) (Codina) 15. V. 21) (Museu de Barcelona), de la zona Oriental i d'Amèrica.—A. CODINA.

Pteromàlids de Espanya (HYM. CHALC.) (Primera nota). Ricardo GARCÍA MERCET.—Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural. Noviembre de 1924, tomo XXIV.—Núm. 8, p. 421-450, (4 il·lustracions). (Publicado el 30 de noviembre de 1924).—Primícies de una sèrie de comunicacions en quines l'autor es proposa innovar els resultats dels seus estudis sobre'ls Pteromàlids de Espanya és aquesta primera nota següent d'un altre primer treball en quin publicava dues espècies noves d'aquesta família en la «Revista de Fitopatologia». Comença aquesta nota amb la sortosa troballa del autor en la seva ràpida visita que feu a Barcelona a fi d'istiu de *Tomocera californica* Howard, al Parc de Montjaic sobre *Ficus-carica* i *Myrtus communis* paràsit de les cotxinilles *Ceroplastes rusci* i *C. chinensis* Diu l'autor que aquella espècie no estava assenyalada com habitant Europa. S'han obtingut uns 30 individus tots ♀ ♀ ultra de *Scutellista cyanea*. Acompanya una figura de la *Tomocera* ♀.—A. CODINA.

Carabes nouveaux ou mal connus (Suite). pp. 161-176. G. DE LAPOUGE. Miscellanea Eutomologica, N.º 4-5. Vol. XXVIII 32me. Année, Octobre-Novembre 1924.—En la sèrie de noves formes de *Carabus* qu'el conegut especialista descriu ara, trobo les següents que tenen relació amb la nostra fauna i la de les regions veïnes i són mereixedores d'ésser extractades:

167.—*C. splendens pallens* subsp. n. Forma comú a l'entorn d'Arreguy i Munt Madeira, sots d'Urepel i que creu que remunta molt amunt a la Vall Carlos, en territori espanyol, probable fins a Roncesvalles, en el

domini de *lineatus*. Per la forma i esculptura llurs no difereix gaire dels *splendens* de la Vall d'Ossau. El seu caràcter particular, ben constant, és la color llur de llautó pàl·lid, que contrasta amb la d'aram o la daurada de les races que la cerclen.

168.—*C. punctatoauratus bigorrio* subsp. n. Aquesta s'exten de des de la Vall d'Ossau fins els Pireneus-Baixos. A l'Est es confon amb *Gandellei* i amb ell assoleix l'Alta Garona. Aquesta raça és la única que no porta punts damunt de la costella interna dels èlites. El tipus de *lugubris* de Géhin és un nigrino de *bigorrio*. El *bigorrio* és, ordinariament, etiquetat *montanus*. El *montanus* és tot una altra forma, amb costelles sortides, que habita els Pireneus-Centrals. En els Carabidae de Barthe el nom *montanus* ha sigut inscrit en lloc del de *Pandellei* i reciprocament (pp. 66-67).

172.—*C. Pyrenaeus Cerdanus* subsp. n. Serville ha descrit el *Pyrenaeus* sobre exemplars dels Pireneus-Centrals. Els Pireneus-Occidentals són habitats per una raça més gran, ricament colorejada, remarcable pe desenrotll del cap i del pronotum, *lignitus* Reitt., amb quina es relliga la *cephalotes* Nicolás. En el Pireneus-Orientals hom troba al contrari, una raça molt petita, qüasi constantment d'un negre blavenc, qualque volta amb un poc de violeta clar o de vert metal·lic. Aquesta raça és per a dir-ho aixís, espanyola, ocupa els cims dels Pireneus Catalans i Aragonesos, d'Olot a Basibe, al Sud de la Maladetta; sembla que assoleix àdhuc la Navarra. En els Pireneus Francesos, de Lapouge, no el conèix que de la Portella d'Orlu, entre l'Ariège i els Pireneus-Orientals, però la seva àrea és un poc més extesa i passa poc a poc al *Pyrenaeus* de Serville. El *punctatus* Géhin i el *costatus* Kraatz s'han descrit sobre exemplars de transició. Els petits *immetallicus* del Pic de Nère són molt veïns de les formes de transició. El *Cerdanus* és més alticol que les altres races i deu passar la frontera en punts on no li plau al *Pyrenaeus*.

179.—*C. Macrocephalus Ahascoanus*. Munt Ahascoa en la Navarra espanyola. Forma més migrada diferenta a cop d'ull de *macrocephalus* pel poc desenrotll del marge i lòbols del pronotum.

180.—*C. macrocephalus Barcelecoanus* subsp. n. Forma de Navarra a intercalar entre *Ahascoanus* i el *macrocephalus* tipus, que sembla al autor propia de la vessant nord del la Vall del Bidasoa. L'ha près al Coll de Barceleco i a la Rhune, Aquesta és una de les races més grans de la espècie, amb marges i lòbuls del pronotum, qu'és enterament diferent, trapezoïdal, més descuratellats qu'en *macrocephalus*.

181.—*C. macrocephalus cantabricus* Chevrolat. Segons l'autor, *cantabricus* és propi del Nord de Portugal, Galícia, i extremitat occidentals munts Cantàbrics on no es troba pas el *macrocephalus*. Si el veritable *cantabricus* es troba al Rhune, en el domini del *Barcelecoanus*, és evident, segons de Lapouge, que constitueix una espècie diferenta

qu'es troba respecte aquesta com el *lineatus* al *splendens* en la mateixa regió dels Pireneus Bascos.

182.—*C. errans amplipennis* nomen nov. L'autor enten per *amplipennis* l'*errans* de Deyrolle, que no és pas el de Gory. Aquesta raça és la més gran i en tot cas la més àmplia. La aberració *luetgensis* té les cuixes roiges, excepte els genolls. Nord de Portugal, Galícia. A Sabrosa l'*amplipennis*, molt estable, coexisteix amb *Steuarti* Deyrolle, igualment estable.

183.—*C. errans Getschmanni*. El *Getschmanni* Reitter de la província de León és diferent del *amplipennis* per la menor amplada tan del pronotum com dels élitres, i en fi per la talla un poc més petita. L'autor l'ha trobat en les col·leccions etiquetat *castilianus* i *guadarramus*. *Gestchmanni* no ha pogut de Lapouge descobrir on ha sigut descrit. En tot cas és una bona raça local mereixedora d'un nom.

184.—*C. errans errans* Gory. Descrit sobre un exemplar de Galícia sens quaternaries apreciables, sembla una forma rara. Fàcil de distingir de *amplipennis*, del quin és l'oposat, pel seu pronotum trapezoïdal amb lòbuls convergents, més petit i sobre tot més estret i l'absència de quaternaries. Difereix de *Getschmanni* pel pronotum més estret posteriorment, els élitres més amples al mig, les primaries conformades d'altra fàisó, l'absència de quaternaries i la color.

185.—*C. errans pseudosteuarti* nom. nov. L'autor enten per *pseudosteuarti* el *Steuarti* de Reitter, el de Lepouge (1903) i el de Oliveira. El de Deyrolle és tot una altra cosa sense quaternaries ni possibilitat de tenir-les com l'autor raona en el seu article que roman incomplet, en aquest fascicle.